

Redovisningen av Svenska kyrkans fastigheter i fastighetsregistrets inskrivningsdel

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redovisningen av Svenska kyrkans fastigheter i fastighetsregistrets inskrivningsdel

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om lagfart i vissa fall för Svenska kyrkan m.m.

Stockholm den 14 maj 2002

På lagutskottets vägnar

Tanja Linderborg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tanja Linderborg (v), Rolf Åbjörnsson (kd), Marianne Carlström (s), Rune Berglund (s), Henrik S Järrel (m), Nikos Papadopoulos (s), Elizabeth Nyström (m), Marina Pettersson (s), Christina Nenes (s), Tasso Stafilidis (v), Kjell Eldensjö (kd), Berit Adolfsson (m), Anders Berglöv (s), Viviann Gerdin (c), Petra Gardos (m), Lars Lilja (s) och Jan Orrenius (kd).

Propositionen och utskottets ställningstagande

År 1995 fattade riksdagen ett principbeslut om ändrade relationer mellan staten och Svenska kyrkan (prop. 1995/96:80, bet. KU12, rskr. 84). Med utgångspunkt från principbeslutet antog riksdagen år 1998 en särskild lag, lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan. I lagen regleras egendomsfrågorna med anledning av relationsändringen. Lagen har inneburit bl.a. att äganderätten till omkring 7 700 fastigheter har överförts till Svenska kyrkan eller dess organisatoriska delar.

Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar har inte kunnat få lagfart på de förvärv som de har gjort genom 1998 års lagstiftning. Enligt jordabalken kan nämligen lagfart beviljas i princip enbart om det finns en fångeshandling och enbart om fångesmannen har lagfart.

En mycket stor del av de fastigheter som berörts av relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan, omkring 6 000, saknar uppgift om lagfart. Av dessa icke lagfarna fastigheter utgör omkring 3 200 sådana fastigheter där äganderätten har övergått till Svenska kyrkan, en viss församling eller en viss kyrklig samfällighet. Omkring 2 800 fastigheter utgörs av icke lagfarna s.k. prästlönefastigheter. Bland prästlönefastigheterna finns det därutöver omkring 400 fastigheter som visserligen är lagfarna men där uppgiften om lagfaren ägare är mer eller mindre missvisande. Det förekommer nämligen att sådana fastigheter är lagfarna såsom om de tillhörde kronan, staten eller ett visst pastorat m.m.

I propositionen lämnas förslag till en särskild lag som skall göra det möjligt för kyrkan att på ett enkelt sätt få lagfart på sin fasta egendom samt att åstadkomma en mera fullständig redovisning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Om fast egendom genom stat-kyrkareformen har övergått till Svenska kyrkan eller till någon av dess organisatoriska delar, skall enligt förslaget den nya ägaren kunna få lagfart trots att det inte finns någon fångeshandling och även om den föregående ägaren inte har lagfart. Enligt förslaget skall också de särskilda rättssubjekt som äger prästlönefastigheter kunna få lagfart på dessa fastigheter. Liknande bestämmelser föreslås för det särskilda rättssubjektet Lunds domkyrka. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2002.

Regeringens förslag finns i bilaga 1 och lagförslaget i bilaga 2.

Lagförslaget grundar sig på den inom Justitiedepartementet upprättade promemorian, Redovisningen av Svenska kyrkans fastigheter i fastighetsregistrets inskrivningsdel (dnr Ju1986/2422). Promemorian har remissbehandlats.

Propositionen har inte föranlett något motionsyrkande, och utskottet föreslår att riksdagen antar det framlagda lagförslaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2001/02:136 föreslår regeringen (Justitiedepartementet) – efter hörande av Lagrådet – att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om lagfart i vissa fall för Svenska kyrkan m.m.

Lagförslaget finns i bilaga 2 till betänkandet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om lagfart i vissa fall för Svenska kyrkan m.m.